

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 141

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 16 november 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Boscompensatie - Regionale Landschappen

Op 22 april jongstleden besliste de Vlaamse Regering eindelijk om de historische reserve van het boscompensatiefonds vrij te maken om te doen waarvoor het geld bedoeld is: gronden aankopen om te bebossen. Zowat de helft van de reserve, 3,7 miljoen euro, zou gaan naar projecten van de Regionale Landschappen, publiek-private samenwerkingsverbanden op regionaal niveau. In de gedachtewisseling over het verslag van het Rekenhof, op 24 mei 2016, zei de minister daarover het volgende:

"De inschakeling van de Regionale Landschappen heeft als voordeel dat dit reeds een samenwerkingsverband is, waardoor men snel naar consensus kan gaan. Doel is dat zij tegen oktober concrete voorstellen formuleren, op basis waarvan zij dan middelen kunnen ontvangen uit het fonds."

In antwoord op een actuele vraag (27/04/2016) over de besteding van de middelen uit het boscompensatiefonds benadrukte de minister dat er op korte termijn duidelijkheid moet zijn over de nieuwe bebossingsprojecten:

"Het is de bedoeling dat we heel snel een addendum maken bij de overeenkomst die we nu hebben met de regionale landschappen. In dat addendum zal staan dat ze op zeer korte termijn een aantal voorstellen zullen formuleren van waar ze kunnen bebossen. Wij zien dat in het vroege najaar, dus in september, oktober. Dan zullen we die allemaal bij elkaar leggen en op basis daarvan die middelen verdelen. Het gaat dus om projecten die daadwerkelijk op korte termijn heel snel voor bebossing kunnen zorgen."

Er blijken echter wel wat obstakels te liggen op de weg naar voldoende boscompensatie. Het Rekenhof lijstte er een heel aantal op. Zo zijn door de hoge gronddruk weinig gronden beschikbaar voor bebossing en is het subsidieplafond van 2,5 euro/m² ontoereikend om aankoop- en bebossingsprojecten te realiseren, waardoor lokale overheden zelf moeten instaan voor een substantieel deel van de financiering, de restfinanciering.

De minister stelde in haar communicatie dat er via de Regionale Landschappen op deze manier zo'n 30 ha nieuw bos per provincie zou kunnen komen, 150 ha in totaal. Daarvoor staat dus 3,7 miljoen euro ter beschikking is, ofwel 25.000 euro per hectare. Dat zijn duidelijk geen marktconforme bedragen.

En geld is niet het enige probleem. Een belangrijke bijkomende beperking ligt besloten in de voorwaarden van de projectoproep¹. Volgens artikel 4 van het 'Besluit Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing' kan bebossing op de meeste bestemmingen plaatsvinden.² Maar de projectoproep vernauwt de mogelijkheden enorm: slechts een beperkte klasse van gronden komt in aanmerking voor de projectsubsidies, met name de groene (of vergelijkbare) bestemmingen en de Speciale Beschermingszones in het kader van Natura 2000. Ik citeer:

"De gronden bestemd voor bebossing dienen gelegen te zijn:

1° op percelen die gelegen zijn in gebieden aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen en sorterend onder de categorie van gebiedsaanduiding "bos", "overig groen" of "reservaat en natuur". Een bestemmingsvoorschrift van een plan van aanleg is alleszins vergelijkbaar met een categorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening of in de concordantielijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 7.4.13, tweede lid, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

OF

2° op percelen gelegen in een speciale beschermingszone zoals vermeld in artikel 2, 43°, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, voor zover de bebossing nodig is voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen."³

Deze beperking, samen met het feit dat de planologische procedures om nieuwe natuur- en bosgebieden aan te duiden op kaart eindeloze vertraging oplopen, zorgt ervoor dat heel wat potentiële gronden niet in aanmerking komen voor compensatiebossen.

Een en ander brengt mij tot de volgende vragen aan de minister.

1. In algemene zin: kan de minister een stand van zaken geven van de aangekondigde herbebossingsprojecten via de Regionale Landschappen? Zal de door haar geformuleerde doelstelling van 150 ha, op korte termijn gehaald worden? Wat is de voorziene timing van aankoop en realisatie van de nieuwe bossen?
2. Wie zal deze gebieden beheren? Met welke middelen?
3. Is 3,7 miljoen euro (of 25.000 euro per hectare) volgens de minister voldoende om 150 ha herbebossingsprojecten te financieren? Hoe rijmt zij dit met de verhoging van de minimale bosbehoudsbijdrage tot 3,5 euro per hectare, die al iets meer in de richting gaat van de reële grondprijs?
4. Wat is de maximale aankoopssom per hectare? Waar zullen de Regionale Landschappen desgevallend de bijkomende middelen moeten halen om de gronden aan te kopen?

¹ Te raadplegen via <https://www.natuurenbos.be/projectoproep-bebossing>

² "Deze bebossing moet bovendien worden uitgevoerd in zones met de bestemming groengebied, natuurontwikkelingsgebied, parkgebied, buffergebied, bosgebied, bosuitbreidingsgebied, agrarisch gebied in de ruime zin, recreatiegebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen of de met al deze gebieden vergelijkbare gebieden, aangeduid op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen." Besluit Vlaamse Regering van 16 februari 2001 tot vaststelling van nadere regels inzake compensatie van ontbossing en ontheffing van het verbod op ontbossing, Afdeling 1, Artikel 4.

<https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1007887¶m=inhoud&AID=1035633>

³ 'Projectoproep bebossing 2016. Met middelen uit het boscompensatiefonds.' Pp. 3-4.

5. De middelen uit het boscompensatiefonds kunnen uitsluitend worden gebruikt voor de aankoop van de gronden.

Wat met de personeelskosten om de aankopen te onderhandelen en te realiseren;
wat met de werkingskosten voor de bebossing van de aangekochte percelen?

6. Waarom beperkt de huidige projectoproep zich tot zo'n beperkte klasse van gronden?

ANTWOORD

op vraag nr. 141 van 16 november 2016

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De bebossingsprojecten zijn een onderdeel van de ontwerpovereenkomst tussen het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de provincies over de projectfinanciering van bosgroepen en regionale landschappen voor de komende drie jaar. De timing zal deel uitmaken van deze overeenkomst.
2. De toekomstige eigenaars/beheerders van de te bebossen gronden zullen deze gebieden beheren. Voor het beheer kan de eigenaar beroep doen op de reguliere subsidies van het ANB.
3. De Vlaamse overheid kan subsidies verlenen voor de aankoop van te bebossen percelen, die maximaal 60% van de aankoopssom mogen bedragen met een maximum van 2,5 euro/m², zoals decretaal vastgelegd in artikel 87, eerste lid, van het Bosdecreet.
4. De voorwaarden voor de subsidies die via deze overeenkomst zullen worden ter beschikking gesteld, zijn dezelfde als voorzien in de klassieke projectoproep aankoop van gronden voor bebossing en de reguliere bebossingssubsidies, die decretaal zijn vastgelegd (zie antwoord op deelvraag 3) De actoren staan in voor de restfinanciering.
5. In de ontwerpovereenkomst tussen het ANB en de provincies over de inzet van de regionale landschappen en bosgroepen zijn middelen voorzien (werkingskosten) om welbepaalde taken in uitvoering van het Vlaamse bos- en natuurbeleid te vergoeden. De focus van de inzet van de middelen ligt op het coördineren van de participatieve processen die nodig zijn om uitvoeringsprojecten te initiëren, alsook om de terreinrealisaties die daarin gepland worden te coördineren. Een deel van die vergoeding kan ook gebruikt worden voor personeelskosten.
6. De huidige projectoproep en de bepaling van de mogelijke locaties voor bebossing zijn decretaal vastgelegd en steunen op artikel 48 (openbare bossen) en artikel 87 (private bossen) van het Bosdecreet.